УДК 81` 373.7:811.111
DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/104-20

Інна КИСІЛЬ,
orcid.org/0009-0002-3220-8968
старший викладач кафедри іноземних мов
Національного транспортного університету
(Київ, Україна) innakisil007@gmail.com

Ольга КОМАРИНСЬКА,
orcid.org/0009-0002-2670-4279
асистент кафедри іноземних мов
Національного транспортного університету
(Київ, Україна) olgavolodymyrivna@ukr.net

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ

У статті розглядається фразеологія як важливий компонент мовної системи, що відображає специфіку національного мовлення, культурні особливості та розвиток комунікативних практик у різних сферах діяльності людини. Фразеологізм визначається як семантично цілісне, відтворюване сполучення слів, що функціонує як неподільна одиниця мови та не формується в процесі вільного мовлення відповідно до загальних граматичних правил. Особливу увагу приділено класифікації фразеологічних одиниць за ступенем зрощення компонентів, запропонованій Ш. Баллі, відповідно до якої виокремлюються фразеологічні зрощення, єдності та сполучення.

У роботі детально аналізуються особливості кожного типу фразеологізмів, їх семантична структура та ступінь мотивації значення компонентів. Показано, що фразеологічні зрощення характеризуються повною втратою внутрішньої форми, тоді як фразеологічні єдності зберігають образну мотивацію значення, а фразеологічні сполучення мають частково вільну сполучуваність компонентів. Окремо розглянуто ідіоми як найбільш семантично неподільні одиниці, переклад яких можливий лише через добір відповідників або описові конструкції.

Значну увагу приділено функціонуванню фразеологізмів у різних стилях мовлення, зокрема в офіційно-діловому, науковому та науково-технічному дискурсі. Підкреслено, що фразеологічні одиниці активно використовуються як засіб номінації спеціальних понять, термінів і стійких професійних зворотів. Проаналізовано міжмовні відповідники фразеологізмів, зокрема в українській та англійській мовах, а також вплив науково-технічного прогресу на формування нових фразеологічних одиниць.

Результати дослідження свідчать, що фразеологізми є динамічною частиною мовної системи, яка постійно розвивається та розширюється, відображаючи зміни в суспільстві, культурі та науково-технічній сфері.

Ключові слова: *термінологічна одиниця, фразеологічна одиниця, англійська мова професійного спрямування, способи перекладу, ідіоми, фразеологічні єдності, науково-технічна лексика.*

Inna KYSIL,
orcid.org/0009-0002-3220-8968
Senior Lecturer at the Foreign Languages Department
of National transport university
(Kyiv, Ukraine) innakisil007@gmail.com

Olha KOMARYNSKA,
orcid.org/0009-0002-2670-4279
Assistant Lecturer at the Foreign Languages Department
National transport university
(Kyiv, Ukraine) olgavolodymyrivna@ukr.net

PHRASEOLOGICAL UNITS IN ENGLISH SCIENTIFIC AND TECHNICAL TEXTS

The article examines phraseology as an important component of the language system that reflects the specificity of national speech, cultural features, and the development of communicative practices in various spheres of human activity. A phraseological unit is defined as a semantically integral, reproducible combination of words that functions as an indivisible language unit and is not formed in the process of free speech according to general grammatical rules. Special attention is paid to the classification of phraseological units according to the degree of cohesion of their components, proposed by S. Bally, which distinguishes phraseological fusions, phraseological unities, and phraseological collocations.

The study provides a detailed analysis of the characteristics of each type of phraseological unit, their semantic structure, and the degree of motivation of their components' meanings. It is shown that phraseological fusions are characterized

by a complete loss of internal form, whereas phraseological unities retain figurative motivation, and phraseological collocations have partially free combinability of components. Idioms are considered separately as the most semantically indivisible units, the translation of which is possible only through equivalents or descriptive means.

Considerable attention is given to the functioning of phraseological units in different functional styles, particularly in official-business, scientific, and scientific-technical discourse. It is emphasized that phraseological units are actively used as a means of naming specific concepts, terms, and stable professional expressions. Cross-linguistic equivalents of phraseological units in Ukrainian and English are analyzed, as well as the influence of scientific and technological progress on the formation of new phraseological expressions.

The results of the study show that phraseological units represent a dynamic part of the language system that is constantly developing and expanding, reflecting changes in society, culture, and the scientific and technical sphere.

Key words: *terminological unit, phraseological unit, English for specific purposes, translation methods, idioms, phraseological unities, scientific and technical vocabulary.*

Постановка проблеми. Сьогодні ділове мовлення вважається однією з найпотужніших засобів передачі інформації та впливу на широкі кола людей. Тексти ділового стилю не лише інформують, а й освічують, розважають, рекламують, вони є засобом відображення культурних процесів, що відбуваються у сучасному суспільстві. У світі спостерігається динамічний розвиток науки і техніки, що спричиняє зміну словникового запасу та появу нових фразеологізмів. Результатом стало поява нових американських фразеологізмів у всіх сферах життя, зокрема, в галузі економіки та бізнесу. Увага науковців завжди прикута до словотворення та проблем їх перекладу, оскільки відображає напрямок та тенденції розвитку мови. Фразеологічний фонд сучасної англійської мови відрізняється багатством і розмаїттям і кожен аспект дослідження сталих виразів заслуговує на особливу увагу. Актуальність роботи зумовлена незмінною увагою сучасних лінгвістів до вивчення національно-культурної своєрідності фразеологічних одиниць саме у діловому мовленні, а також труднощами їх перекладу. Використання науково-технічних термінологічних одиниць у складі фразеологізмів допомагає урізноманітнити мовлення, демонструє глибоке осмислення промовцем того, про що він говорить, справляє враження глибокого розуміння та, навіть, привносить елементи гумору. Фразеологізми – це майже завжди яскраві, образні вирази. Загалом говорити про образність фразеології ділового мовлення потрібно умовно, бо часто те, що в художньому та публіцистичному стилях слугує образом, в діловій мові стає нормою, стандартизованим висловом, крилатою фразою. Більшість із нас щодня використовує у мовленні фразеологізми не замислюючись. Однак людям, які не є носіями мови, ці вирази можуть здатися цілковитою нісенітницею, тому перекладати їх доволі складно. Справа в тому, що зрозуміти значення ідіоми із самого виразу не можна – потрібно знати контекст, у якому ідіома вживається. Як правило, такі вирази стосуються порад чи роздумів, які можна застосувати до відповідних ситуацій. Отже, вони не лише цікаві з лінгвістичного погляду, а й дають змогу скласти уявлення про культуру носіїв мови. Перекладаючи ідіоми, важливо передати не кожне слово окремо, а цілісне значення. Особливо цікавими є ті фразеологізми, котрі мають у своєму складі слова із сфери науки і техніки. Такі крилаті фрази викликають особливе спантеличення у того, хто вивчає мову. Головне в перекладі ідіом – це знати, що перед вами саме ідіома.

Мета статті – встановити особливості вживання англомовних фразеологізмів у науково-технічному та діловому дискурсі з орієнтацією на переклад українською, виявлення основних тенденцій використання у діловій комунікації фразеологізмів технологічного спрямування.

Аналіз досліджень. Для аналізу досліджень з даної теми було використано такі методи:

– Огляд наукової-технічної літератури: було проаналізовано наукові статті, опубліковані в авторитетних журналах і збірниках з питань фразеології, лінгвістики та функціонування фразеологічних одиниць у науково-технічному дискурсі.

– Аналіз навчальних програм: було розглянуто навчальні програми з метою визначення особливостей подання фразеологічного матеріалу в процесі підготовки фахівців технічних і економічних спеціальностей.

– Вивчення науково-методичного досвіду викладачів: було проведено узагальнення досвіду викладачів іноземних мов щодо особливостей пояснення та використання фразеологізмів у професійній комунікації.

Виклад основного матеріалу. Фразеологізм – семантично пов’язане сполучення слів, яке, на відміну від подібних до нього за формою синтаксичних структур (висловів або речень), не виникає в процесі мовлення відповідно до загальних граматичних і значеннєвих закономірностей поєднання лексем, а відтворюється у вигляді усталеної, неподільної, цілісної конструкції. Ще його називають «крилатим висловом».

Існують різні класифікації фразеологізмів. Найвідомішою є класифікація фразеологізмів за

ступенем зрощення їх компонентів, яку розробив французький мовознавець Ш. Баллі. За цією класифікацією фразеологізми поділяють на фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності, та фразеологічні сполучення. Фразеологічні зрощення – семантично неподільні фразеологічні одиниці, значення яких не випливає зі значень їх компонентів. Наприклад: *собаку з'їсти – «бути майстром у якійсь справі»*. Тут власні значення слів собака і їсти не відіграють жодної ролі, бо неможливо пояснити, чому знання й досвід передбачають поїдання собак (Granger and Meunier, 2008: 417).

До фразеологічних зрощень належать такі фразеологізми, як українською *«точити ляси»* (баляндраси) – вести пусті розмови, *«пекти раків»* – червоніти від сорому, *«дати кучми»* – побити, *«підсунути свиню»* – підступно завдати прикрощів комусь, *«збити з пантелику»* – викликати розгубленість у кого-небудь, дезорієнтувати; польською *«*dac deba*»* – втекти (буквально: *«дати дуба»*); англійською *«a fishy story»* –видумка (дослівно: *«риб'яча розповідь, казка»*), *«to show the white feather»* – злякатися (буквально: *«показати біле перо»*).

Фразеологічні зрощення називають ще ідіомами (від гр. idioma «самобутній зворот»), під якими розуміють фразеологізми з повною втратою внутрішньої форми (Granger, Paquot, 2008: 27–49). Пояснити, як склалося значення ідіом, – складна етимологічна проблема. Так, наприклад, англійська ідіома *« tit to tat» має значення «око за око»*, але пояснити, що означають слова *tit* і *tat*, ніхто не може. Ідіоми неможливо дослівно перекласти на іншу мову. До ідіоми в іншій мові можна лише відшукати ідіому-відповідник, якщо така є, або перекласти її одним словом чи вільним словосполученням. Скажімо, англійська ідіома *«skeleton in the cupboard»* перекладається як «сімейна таємниця», хоча дослівний переклад – *«скелет у буфеті»*, інший приклад *«to wear one's heart on one's sleeve»* перекладається як «бути відкритим, відвертим», хоча дослівний переклад – *«носити серце на рукаві».*

Фразеологічні єдності – семантично неподільні фразеологічні одиниці, цілісне значення яких умотивоване значенням їх компонентів. Значення фразеологічної єдності виникає внаслідок узагальненого переносного значення вільного словосполучення. Це результат образного метафоричного переосмислення словосполучення. У якості прикладів можна навести такі фразеологічні єдності: *«зробити з мухи слона»* перебільшити щось, *«пальцем не ворухнути»* – нічого не зробити, *«мілко плавати»* – не мати достатніх здібностей, сил, знань для певної справи, *«прикусити язика»* –замовчати, *«тримати камінь за пазухою»* – приховувати ненависть до кого-небудь, готувати помсту, *«гнути спину»* – важко працювати, *«плисти за течією»* – пасивно підкорятися обставинам (Бардаков, 2021: 88–93).

Фразеологічні сполучення – звороти, в яких самостійне значення кожного слова є абсолютно чітким, але один із компонентів має зв'язане значення. Наприклад: брати участь, досада бере, розквасити ніс; англ. to break silence – «порушити мовчання», to make friends – «подружитися».

У кожному наведеному звороті всі слова мають своє значення, але одне зі слів реалізує таке значення, як правило, тільки в цьому звороті. Так, скажімо, слово розквасити реалізує значення «розбити до крові» лише зі словами ніс, обличчя та їх синонімами. Слово брати має значення «проймати» тільки у сполученнях зі словами досада, злість (не можна сказати радість бере, щастя бере тощо). Ті мовознавці, що дотримуються широкого розуміння фразеології, тобто відносять до неї комунікативні одиниці (речення) і будь-які влучні (крилаті) фрази, виділяють четвертий фразеологізмів – фразеологічні вирази.

Фразеологія ділової мови – це сукупність стійких, цілісних за складом і лексичним значенням словосполучень, наприклад: вузьке місце, питома вага, нагальна потреба, на повну потужність, наводити приклад, з огляду на сказане, класти в основу, громадська думка, у багато разів. Ці вирази серед яких багато лексикалізованих, називають фразеологізмами, або фразеологічними зворотами. В офіційно-діловому мовленні вживають переважно книжні фразеологізми. Насамперед, це безобразні фразеологізовані сполучення – звороти, що містять слова з обмеженою сполучуваністю: *завдавати шкоди* (образи, удару, поразки), *потребувати допомоги* (підтримки, уваги), *привертати увагу* (на свій бік), *зводити нанівець* (до мінімуму), *втілювати в життя*, *впроваджувати в практику* тощо. Іноді в діловому спілкуванні трапляються фразеологічні єдності – образні словосполучення, зміст яких, певною мірою, мотивований лексичним значенням слів або компонентами звороту, наприклад: *зелена вулиця* (вільно), *дати зелену вулицю* (дозволити, зняти будь-які перешкоди), *відкривати Америку* (давно відоме подавати як нове). У діловому мовленні майже не вживають фразеологічні зрощення (ідіоми) –стійкі образні словосполучення, значення яких не можна встановити із лексем, що є компонентами звороту: *байдики бити* (ледарювати), *пекти раків* (червоніти від сорому), *глека розбити* (посваритися), *давати перцю* (дуже лаяти, сварити).

До типових фразеологізмів, які вживають в офіційно-діловому стилі мови, належать: власне

книжні фразеологічні одиниці (*вводити в оману, дамоклів меч, відволікати увагу, віддавати належне, для більшої переконливості, дошкульне місце*); термінологічні назви предметів, явищ, понять (*атмосферний тиск, доменна піч, запам'ятовувальний пристрій, кишені пам'яті, автоматична телефонна станція, автогенне зварювання, ланцюгова реакція, утома металу, політика цін, радіус дії, зона зв'язку, земна вісь, роза вітрів*); номенклатурні найменування (*білий гриб, антонівські яблука, арабський кінь, вітряна віспа, азотна кислота, грудний еліксир, очні краплі, борна мазь, Міністерство закордонних справ, токар третього розряду, старший науковий співробітник, перший секретар посольства, військовий аташе*); складені термінологізовані назви (суспільно-політична термінологія: *країни, що розвиваються, Високі Договірні Сторони, країни третього світу, Соціалістична партія України, Європейське Економічне Співтовариство*); лексикалізовані сполуки: *до певної міри, певною (якою-сь) мірою, кінець кінцем, з року в рік, за інших рівних умов, з одного боку, з другого (іншого) боку, мати справу, мати місце, містити в собі*). Ділове мовлення виробило власну фразеологію. Передусім це різноманітні назви ділових паперів:

вірча грамота, Почесна грамота, пам'ятна записка, доповідна записка, витяг з протоколу (трудової книжки, наказу), бортовий журнал, дорожній лист, трудова угода, посвідка на проживання.

До основних способів перекладу належать такі: 1) пошук фразеологічного еквівалента в цільовій мові – цей варіант працює в тому разі, коли обидві мови запозичили ідіому з одного джерела (наприклад, *there is no smoke without fire – немає диму без вогню*); 2) використання фразеологічного аналога, тобто ідіоми, яка передає те саме значення, але за допомогою іншого образу (див. приклади про роботу й дощ); 3) описовий переклад – цим способом можна скористатися, коли не вдалося знайти відповідник мовою перекладу (наприклад, *to cut off with a shilling – залишити без спадку; make two bites of the cherry – ділитися чимось дуже малим*) (Невмержицька, 2018: 25).

Виділення типів науково-технічних текстів за тематикою будується на основі його рівневої стратифікації. Можна виділили 4 рівні представлення знань у даній області: 1) науково-теоретичний; 2) дидактичний (рівень навчання фахівців); 3) науково-технічний; 4) науково-популярний. Визначення типів тексту в науковій прозі проводиться з погляду термінологічної насиченості. Відповідно з даними рівнями зі зміною прагматичних позицій учасників комунікації, їх професійного складу, зниженням вимог до їх підготовки рівень наукової кодованості повідомлення поетапно знижується в тексті, розмивається термінологічна насиченість тексту, звужується концептуальний обсяг змісту термінологічного позначення. Разом з цим зростає кількість елементів, що виражають суб'єктивну думку, зростає дискусійність повідомлення, стає очевидним застосування мовних стратегій, і, як наслідок, міркування в тексті фразеологізуються. Дослідження проблеми вибору мовних засобів у науковій комунікації дозволяє засоби професійного спілкування згрупувати в такий спосіб: 1) загальнонаукові слова: *appropriate, statistics, complexity, latest addition, millenium, to set to service, competitive price, negotiations, to superintend construction, primarily, particularly, open concept;* 2) спеціальні слова, тобто терміни: *fleet, yard, vessel to date, senior marine engineer, company's office, contract, dock availability, gross tonnage flexibility, prefabricated unit*; 3) словосполучення, у тому числі стійкі десемантизовані словосполучення, тобто фразеологізми: *the whole house of cards, to set one's course to (the edge of the world), there are no sacred cows, a huge act of faith, to lull into a false sense ofsecurityt, to make strange bedfellows, lost battle, to get back on track, to go black/red, the red tape, to meet the requirements, a near–miss, to drop out of the picture, to beat a path to one's door, to be the breadbasket of the world*; 4) стійкі дієслівно–іменні звороти: *it seems fanciful to believe, this must sound like a pitch, such services are more likely to be of interest*; 6) нетермінологічна лексика, що пов'язує професійний комунікативний потік, тобто дискурсивні маркери: *at great length, at large, at least, at worst, at a glance, at one's cost, be a matter of time, be the key, be the heart of*; 6) текстові оператори: *to bring consideration into, by all account, by way of, be under discussion, be still a dream, in the meantime, in most cases*. (Qarshiyeva, 2023: 36–41) Дослідження свідчать, що специфіка функціональних різновидів вираження інформації не перешкоджає національній єдності мови. Тим самим підтверджуючи, що фразеологізми можуть також функціонувати як одиниці номінації спеціальних понять у спеціалізованому науково–технічному тексті професійної мови. А в низці випадків вони репрезентують підкреслену національну ідентичність автора висловлення (Дубенко, 2004: 210–213).

Математика як наука систематично розширює фразеологічний фонд мови термінологічними висловами. В українській мові часто можна почути певні фраземи, котрі мають свої еквіваленти в англійській мові: *зводити до нуля –to bring to naught, ставити знак рівності – to put an equal sign, зводити до спільного знаменника – to bring*

to a common denominator. Фізика, космонавтика та астрономія привнесли у лексичний запас такі вислови як *кульмінаційний пункт – a suspension point, досягти апогею – to reach the climax, зрушити з мертвої точки – to move the needle, питома вага – specific gravity, ланцюгова реакція – chain reaction, виводити з рівноваги – to bowl over.* Не менш інтенсивно проходить процес фразеологізації висловів, пов'язаних із розвитком різних видів транспорту. Із залізничним транспортом пов'язані фразеологізми (*давати зелену вулицю – to give the green light; входити в колію – to get into the swing; ставити на рейки – to put on a nfooting; перший дзвінок – the first bell*), з велосипедним та автомобільним (*натискати на всі педалі – to pull all levers; давати задній хід – to back off; спускати на гальмах – to be soft-pedalled; заводитися з напівоберта – to start up with half a turn; на повному газі – at full speed* та ін.), із авіаційним (*вимушена посадка – a forced landing; досягти стелі – to reach the cceiling; набирати висоти – to soar; з реактивною швидкістю – at jet speed*) (Smith, 2019: 72). Навіть лексика із суто інженерної сфери просочилася у сферу фразеологізмів: blow a gasket – *рвати і метати, cog in a machine – гвинтик у машині, well-oiled machine – все йде, як по маслу, fire on all cylinders – максимально викладатися, run out of steam – стомитися, it's not rocket science – це ж не квантова фізика, to blow a fuse – втратити самовладання, to have a quick fuse – бути запальним.* (Видайчук, Плеханова, Грищенко, 2023: 34–40) Дедалі більше і частіше почали з'являтися фразеологізми, що використовуються у науково-технічному мовленні. Все більше інженерної лексики долучається до утворення фразеологічних одиниць. Так, наприклад, фразеологізм *burn the midnight oil* означає працювати або вчитися допізна. Можна навести ціле розмаїття прикладів використання фразеологізмів у науковій та інженерно-технічній сферах: *running into a roadblock* – зіткнутися з певними обставинами, *get up to speed* – зануритися в суть справи або дійти до потрібного рівня знань чи компетентності (наприклад: *I took a few extra classes to get up to speed with the latest software updates. – Я відвідав кілька додаткових занять, щоб пізнати суть останніх оновлень у програмному забезпеченні), to reinvent the wheel* – заново винайти колесо (наприклад: *He was working on this application all January and it seems that he was just reinventing the wheel. – Він працював над цим застосунком весь січень і, здається, він просто заново винаходив велосипед), nuts and bolts* – тонкощі, подробиці (наприклад: *We knew all the theoretical aspects of opening the business, but when it came to nuts and bolts of running the business, we were not able to do it.* – Ми знали про всі теоретичні аспекти про відкриття компанії, але, коли справа дійшла до тонкощів ведення самого бізнесу, ми були не здатні це зробити.), *to get your wires crossed* – не вірно зрозуміти (наприклад: *Apparently, they had a conflict just because they got their wires crossed.* – Очевидно, у них виник конфлікт лише тому, що виникло непорозуміння.), *to crunch the numbers* – ретельно аналізувати цифри, підбивати підсумки, *to pull the plugs* – не допустити чогось, *lightyears ahead* – дуже випереджати (наприклад: *The new electric car is lightyears ahead in the field of vehicle technology.* – Новий електромобіль дуже сильно випереджає транспорті технології), *to be ahead of the curve* – цей фразеологізм описує те, що людина, бізнес чи продукт набагато сучасніші або інноваційніші, ніж інші у тій же сфері (наприклад: *The research team's groundbreaking discoveries kept the company ahead of the curve.* – Проривні відкриття дослідницької команди залишили далеко позаду своїх колег). Суспільство, в якому ми використовуємо ідіому, відображає мову. Багато з цих виразів виникли лише за останні десять років або менше. Ці ідіоми, пов'язані з технологіями, демонструють величезні зміни у соціальних сферах, спричинених технологічним прогресом. Так, до прикладу фразеологізм *driven by a motor* використовується для опису когось, хто є дуже гіперактивним. Дуже часто фразеологізми, у складі яких безпосередньо присутня інженерно-технічна чи наукова лексика, використовуються серед людей таких же професій, коли ми кажемо, що не розуміємо, про що люди певних професій розмовляють, адже такі укорінені фрази зрозумілі лише вузькому колу: *go haywire* – виходити з ладу (наприклад: *Well, if we don't fix things soon, the system will go haywire. – Якщо ми не відремонтуємо це найближчим часом, то уся система полетить*), *set the wheels in motion* – запустити процес (наприклад: *The government has set the wheels in motion for a complete reform of the tax system. – Уряд запустив процес повної реформи податкової системи), gas guzzler* – пожирач газу, не економна машина, у якої великі витрати палива (наприклад: *My old car is such a gas guzzler. – Моя стара машина жере багато бензину), oil the wheels* – підтримати, прискорити процес, владнати справу за допомогою грошей. – (наприклад: *Government investment has oiled the wheels of economic development in the poorer regions.* – Урядова інвестиція підтримала розвиток бідніших регіонів), *bent out of shape* – перебувати у стресі або бути схвильованим без особливої на те причини, *in layman's terms* – описувати технічний процес простою і зрозумілою мовою (наприклад: *I knew nothing about the car engines but he explained*

me in in layman's terms. – Я нічогісінько не знав про автомобільні двигуни, але він пояснив мені простою мовою), *the bottom line* – ключова або найважливіша інформація (наприклад: *Please, could you give us only the bottom line.* – Будь ласка, чи не могли б ви надати нам лише ключову інформацію), *recharge the batteries* – набратися нових сил (наприклад: *I can't go on working in such a tempo, I think I need to recharge my batteries.* – Я не можу продовжувати працювати у такому темпі, гадаю, мені потрібно набратися сил), *splitting the atom* – працювати над чимось складним, *blinded by science* – спантеличений технічною складністю (наприклад: *I was completely blinded by science during the lecture.* – Я був абсолютно спантеличений технічними термінами протягом лекції), *blaze a trail – стати піонером або новатором у якійсь сфері, sharpen the saw* – постійно удосконалюватися, бути у стані готовності, *thinking outside the box* – думати ширше, креативно і нестандартно, *raise the bar* – встановлювати вищі стандарти або очікування, *rule of thumb* – як показує практика (наприклад: *As a rule of thumb, we test every component before assembly* – Як показує практика, ми тестуємо кожен компонент перед збиранням) (Бардаков, 2021: 88–93).

Висновки. Були встановлені особливості вживання англомовних фразеологізмів у науково-технічному та діловому дискурсі з орієнтацією на переклад українською, виявлені основні тенденції використання у діловій комунікації фразеологізмів технологічного спрямування. Фразеологізми надають висловлюванню образності, дотепності, емоційності, експресивності, створюють відтінки іронії, жарту, насмішки чи сарказму. Використання фразеологізмів саме у технічній чи науковій сферах допомагає відтворити найтонші нюанси значення, характеристики предмета, явища чи ситуації. Використання фразеологізмів посилює наочність та образність тексту, створює потрібну стилістичну тональність, біль яскраво висловлює власне ставлення до інформації, передає авторські почуття та оцінки. Стає зрозумілим, що утворення фразеологізмів не має певних правил і закономірностей утворення, їх можна лише вивчити, адже у рідній мові ми користуємося цілою низкою таких фраз не замислюючись.

СПИСОК ВИКОРИСАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Видайчук Т. Л., Плеханова Т. М., Грищенко О. В. Модифікації фразеологізмів у сучасному україномовному масмедійному дискурсі. Закарпатські філологічні студії. Ужгород. 2023. Вип. 28. С. 34–40.
2. Бардаков М. Візуалізований англійсько-український довідник фразеологізмів. Видавництво Основа. Київ. 2021. С. 88–93.
3. Невмержицька В. О. Idiomatic English : інформаційно-бібліографічний список. Житомирський державний університет ім. Івана Франка. Житомир. 2018. 144 с.
4. Дубенко О. Ю. Англо-американські прислів'я та приказки. Видавництво Нова книга. Київ. 2004. С. 210–213.
5. Granger S., Meunier F. Phraseology: An interdisciplinary perspective. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2008. 417p.
6. Anderson S., Moore J. Work on your idioms. Glasgow: Collins, 2021. 128p.
7. Smith L. Word and Idioms: Studies in English. London: Constable's Miscellany, 2019. 138p.
8. Qarshiyeva M. Enhancing Vocabulary through Phraseological Units. Lambert Academic Publishing, 2023. P. 36–41.

REFERENCES

1. Vydaiychuk T. L., Plekhanova T. M., Hryshchenko O. V. (2023) Modyfikatsii frazeolohizmiv u suchasnomu ukraïnomovnomu masmediinomu dyskursi. [Modifications of Phraseological Units in Contemporary Ukrainian Mass Media Discourse] Zakarpatski filolohichni studii. Uzhhorod, 28. 34–40. [in Ukrainian].
2. Bardakov M. (2021) Vizualizovanyi anhliisko-ukrainskyi dovidnyk frazeolohizmiv. [A Visual English-Ukrainian Phraseological Guide] Vydavnytstvo Osnova. Kyiv. 88–93. [in Ukrainian].
3. Nevmerzhytska V. O. (2018) Idiomatic English. Informatsiino-bibliohrafichnyi spysok. [Idiomatic English. Information and Bibliographic List] Zhytomyrskyi derzhavnyi universytet im. Ivana Franka. Zhytomyr. 144 [in Ukrainian].
4. Dubenko O. Yu. (2004) Anhlo-amerykanski pryslivia ta prykazky. [English-American Proverbs and Sayings] Nova knyha. Kyiv. 210–213. [in Ukrainian].
5. Granger S., Meunier F. (2008) Phraseology: An interdisciplinary perspective. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 417p.
6. Anderson S., Moore J. (2021) Work on your idioms. Glasgow: Collins. 128p.
7. Smith L. (2019) Word and Idioms: Studies in English. London: Constable's Miscellany. 138p.
8. Qarshiyeva M. (2023) Enhancing Vocabulary through Phraseological Units. Lambert Academic Publishing. P. 36–41.

Дата першого надходження статті до видання: 17.09.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.10.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.10.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)